

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2024
1/7/1

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Balliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Yunusova X.E. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2024

MUNDARIJA

Tarix

Abdulloyev Sh. O'zbekiston taraqqiyotining yangi bosqichida maktab ta'limi sohasi huquqiy asoslarini takomillashtirish borasida amalga oshirilgan tadbirlar.....	4
Duschanov R. O'zbekiston SSR byudjeti tarixi (1925-1929 yillar misolida).....	7
Yeshimbetova Sh. Orolbo'yi qoraqalpoqlarida baliqchilik bilan bog'liq taomlar tarixi va etnologiyasiga doir mulohazalar	10
Inayatov J. Turkiston o'lkasidan chiqqan dastlabki mahalliy fotograflar va ularning faoliyati.....	13
Israilov A. O'zbekistonning Afg'onistondagi tashqi siyosatining ijtimoiy va geosiyosiy jihatlarini	15
Kamolova M. XX asr boshlarida Turkiston general-gubernatori N.A.Ivanovning o'lka boshqaruv siyosatidagi faoliyati va madaniy jarayonlardagi ishtiroki (1901-1904-yillar)	17
Lapasova M. O'rta Osiyo aholisi antropologiyasi va etnik hayoti (Qovunchi madaniyati ta'siri).....	20
Mamatova M. Xotin- qizlarning tadbirkorlik faoliyatidagi o'rni va roli (Navoiy viloyati misolida)	23
Niyazova Sh. Mustaqillik yillarida Samarqand viloyatida xususiy klinikalar faoliyati.....	25
Oltiboyev A. O'zbekiston va Qozog'iston respublikalari o'rtasidagi ittifoqchilikka asoslangan iqtisodiy hamkorlik.....	27
Ruzimurodov A. O'zbekistonda nodavlat va notijorat tashkilotlari shakllanishining tashkiliy-huquqiy asoslari	30
Salimov S. Mustaqil O'zbekiston Respublikasi tarixidagi ilk parlament saylovi jarayoni va tahlillar (1994-yilgi oliy majlisga saylov misolida)	33
O'roqova D. XX asrning ikkinchi yarmida Qashqadaryo vohasi suv yo'llari qurilishi tarixi	36
Xolmuminov X. Buxoro amirligi janubiy hududlari aholisi demografik jarayonlari (XIX asrning ikkinchi yarmi- XX asrning boshlari).....	40
Yusupov R. Yangi O'zbekistonda umummilliy aholini ro'yxatga olish tarixidan	43
Yusupova G. Farg'ona iqtisodiy rayonida kimyo, neft-gaz qazib olish ishlari va qishloq xo'jaligining holati	46
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Azamotova G. Philosophical and ethical analysis of the phenomenon of freedom in the context of Karl Popper's conception of education	48
Alimova M. Andragogik ta'limda o'zbek tilini o'qitishning ilmiy-nazariy asoslari	51
Anvarova L. Mehnat samaradorligi: iqtisodiy taraqqiyot va uni optimallashtirish	54
Atanazarov A., Isroiljonova D. Talaba dzyudochilarni og'ir atletika mashqlari yordamida portlovchi sifatlarini takomillashtirish	57
Axmedov R. Abu Bakr Muhammad Zakariyo Roziy ta'limotida aql	60
Babaxodjayeva N. Oliy ta'lim professor-o'qituvchilarini innovatsion faoliyatga yo'naltirishda sun'iy intellekt yechimlarini qo'llash... ..	63
Boboyeva M. Yangi O'zbekistonda jamiyat transformatsiyalashuvi jarayonlarida ekologik barqarorlikni ta'minlash ustuvorligining ijtimoiy-falsafiy ahamiyati	67
Boydadayev A. Sharq va g'arb irratsional falsafasida panteistik qarashlarning komparativistik tahlili (F.Nitsshe va J.Rumiy qarashlari misolida)	70
Burxanov X. Axborot xavfsizligi nazariyalarida raqamli jamiyatning o'ziga xos xususiyatlari.....	73
G'afurov B. Buyuk mutafakkir allomalarimizning barkamol avlod haqidagi qarashlari	77
Gafforova D., G'ulomjonova G. Boshlang'ich maktabda raqamli texnologiyalarni qo'llash orqali ingliz tilini o'rganish va raqamli vositalarning roli bo'yicha tadqiqot.....	80
Djumaniyazova M. Talabalar o'quv motivatsiyani emperik jihatdan o'rganilishi	82
Jabborov J. Yangi O'zbekiston - ehtiyojmand yoshlar bandligini ta'minlashning keng imkoniyatlari maskani	86
Zayniyev S., Omonqulov U. Maktab-universitet tizimida iqtidorli o'quvchilarni aniqlash va ular bilan ishlash	89
Ziyoev I. Davlat organlari va biznes tuzilmalari munosabatlarining zamonaviy siyosiy modellari va o'ziga xos jihatlari	92
Ибрагимов М. Содержание работы по развитию патриотизма у будущих учителей физкультуры	96
Isakov J. Talabalarni konstruktiv kompetensiyalarini rivojlantirishda ta'lim texnologiyalarini qo'llash	99
Iskandarov N. Emotsional intellekt bo'lajak pedagog shaxsining motivatsion sohasini boshqaruv omili sifatida.....	102
Isroiljonova D. Belbog'li kurashchilarning og'ir atletika mashqlari yordamida kuch chidamkorlik sifatlarini takomillashtirish	104
Yo'ldoshev Sh. IOT tarmoqlarining turlari, ularning umumiy ko'rinishi va foydalanish holatlari	108
Кадирадженева Л. Диссоциация супружеских союзов: анализ факторов, процессов и последствий в контексте современной социологии	111
Karimov F. Integration of a western-centric concept of critical thinking into efl classes in Uzbekistan: a cultural approach.....	114
Karimova M., Nuraliyeva F. Kompyuterning dasturiy ta'minoti. Dasturiy ta'minotning turkumlanishi	117
Kayumov K. Kichik shaharlarni rivojlantirishda innovatsion texnologiyalarning ahamiyati	120
Кузнев Н. Феномен шелкового пути: социально-философский анализ	123
Kusharbayev Dj. Pedagog kadrlarning innovatsion salohiyatini rivojlantirishning pedagogik-psixologik jihatlarini	126
Qarshiyev Sh. O'zbekistonda din va axloq mutanosibligi: muammo va yechimlar	129
Qayumov Sh. Innovatsion tizimlar asosida talabalarda sport va salomatlik immunitetini rivojlantirishning pedagogik strategiyalarining o'ziga xos xususiyatlari.....	132
Qo'ychiyeva Z. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini o'quvchilarni nutqini o'stirishga metodik tayyorgarligini takomillashtirishning metodik shart-sharoitlari.....	135
Latipova M. Inklyuziv talim sharoitida talabalarga adabiyot darsini modellashtirish	137
Mamanova G., Juraev X. Methodology of teaching based on the project based learning in science classes	141
Mamatmurodov Sh. "Mehnat huquqi" fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalarni qo'llash va takomillashtirish	145
Omonova M. Principles of improving students' language competences of non-philological education	149
Ostonova Sh. Boshlang'ich sinflarga axborot-kategorik yondashuv asosida atamalarni ingliz tilida o'rgatish orqali matematikani o'qitishning pedagogik asoslari.....	152
Raxmatullayeva N. Ta'lim muassasalarida korporativ munosabatlarni mustahkamlash va pedagog-talaba o'rtasida muloqot madaniyatini rivojlantirish masalalari	155
Rskhulova D., Kosimova F., Mutalova S. Features and instructional issues of language acquisition at linguistic universities.....	158
Ruzikulova N. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida xalq og'zaki ijodi janrlarini innovatsion o'qitishni takomillashtirish yo'llari.....	161
Saidazimkhujaeva M. "Soft power" in french foreign policy	166
Samatova D. Bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish asosida ta'lim samaradorligiga erishish	170
Sindarov S. Bo'lajak o'qituvchilarni axborot texnologiyalariga oid kompetentligini rivojlantirishning pedagogik shartlari.....	173
Tashpulatov A. Toshkent shahrida xavfsizlikni ta'minlashni bilvosita belgilovchi normativ-huquqiy hujjatlar	176
Tolibova S. Huquqiy normalar turlari va shakllanish turlari.....	179
Tuychiyev J. Yosh fiziologiyasi va gigiyenasi fanini zamonaviy o'qitish metodlari	182
Turgunov A. Axborot va media madaniyatni rivojlantirish - axborot-mafkuraviy tahdidlarga qarshi kurashning samarali yo'nalishi sifatida.....	185

Turobova M. Talabalarning gapirish malakasini baholashda kommunikativ yondashuv.....	188
Usarova D. Talabalar nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirish.....	192
Fayziyev M. Paskal dasturlash tilidagi “operatorlar” bo‘limini tushunchalarning mantiqiy sxemasi asosida o‘qitish metodikasi.....	195
Fotina O., Ponomaryov D. Quantum technologies in education.....	199
Xaitova Z. O‘zbek milliy liboslarining shakllanish tarixi va ularning dizayn xususiyatlari (kecha va bugun).....	201
Xasanov Sh. Возникновение политических и правовых конфликтов в борьбе с преступностью: механизм их разрешения.....	204
Xudayberganov K. Kursantlarda harbiy vatanparvarlikni shakllantirishda Bobur merosining o‘rni.....	207
Xudayberdiyev N. Kurashchilarning hujum va himoya darajasini aniqlash asosida musobaqa faoliyati samaradorligini oshirish.....	210
Xudayberdiyeva D. Sotsiologiyaviy yondashuvning nofilologik yo‘nalish talabalarining o‘qish ko‘nikmasini takomillashtirishdagi o‘rni.....	213
Xusanova F. Oliy ta‘lim muassasalarida talabalarni to‘garaklar orqali ijodiy faolligini rivojlantirish masalalari.....	216
Xushvaqtoq O‘. Umumiy o‘rta ta‘lim maktablarida qattiq jismlar fizikasining rivojlanish metodologiyasi metodologik asoslari.....	218
Hayitov B. Talabalarni fundamental bilimlarini rivojlantirishning dasturiy ta‘minoti, klassifikatsiyasi va pedagogik dasturiy ta‘minot yaratish bosqichlari.....	222
Shabidinova Z., Kuvonov Z. Chet tilini o‘qitishda leksik kompetensiyani shakllantirish.....	226
Шермухамедова Н., Умуркулова Д. Отражения системы соревновательной деятельности гандболистов 14-15 лет и ее особенности.....	229
Shirinov A. Inson taraqqiyoti konsepsiyasini o‘rganishning falsafiy-metodologik asoslari.....	232
Egamberdiyeva A. Altruizm tushunchasining ijtimoiy-falsafiy tahlili.....	235
Ergasheva O. Pedagogical mechanisms of the process of language acquisition in bilingual children.....	238
Yusupova M. Loyiha texnologiyasidan pedagogik jarayonda foydalanishga oid milliy va xorijiy ilg‘or tendentsiyalar.....	241
Yaxyayeva N. Youth culture in modern Uzbekistan.....	243
Filologiya	
Abduraxmonova N., Rajabova K., Ro‘ziyeva Z. Korpus qidiruv menejeri sifatida.....	246
Abdurahmonov Y. Problems of translation of medical terms in uzbek and english languages.....	250
Abdusamatova N. Jadidchilik harakatlari asosida yaratilgan dramatik asarlarda umumiy g‘oya va maqsadlarning mushtarakligi (A.Avloniy ijodi misolida).....	253
Аюпова Г. Структурная классификация оксюморона.....	256
Bozorova M. Publitsistik matn turlari va ularning pragmatik xususiyatlari.....	260
Vasliddinova K. Parallel korpusning funksional imkoniyatlari.....	263
Djalilova D. Frazeologik birliklarga nazariy yondashuv.....	266
Jaysanova Y. Historical overview of poetic devices in prose.....	269
Jarkinova T. Yusuf Shomansur va Xayriddin Saloh she‘riyatining mushtarak jihatlari.....	272
Karimova Sh. Maxzan ul-asror bilan Majma ul-axbordagi hikoyalar qiyosiy tahlili.....	275
Kenjayeva Z. O‘zbek tilida “vaqt/zamon” semasini ifodalovchi leksik birliklarda geterogen imkoniyat.....	278
Kosimova Kh. Zamonaviy tilshunoslikda kirish bo‘laklar, ularning sintaktik maqomi va kiritmalardan farqi.....	281
Kuchiyeva M. Frazeologizmlar qo‘llangan sodda strukturali ilova konstruksiyalar.....	283
Qarshiyeva M. Matnshunos olimning adabiyotshunoslik sohasiga qo‘shgan hissasi.....	286
Majidova Z. Dialogik nutqda kommunikativ muvaffaqiyatni ta‘minlash tamoyillari.....	289
Maxsumov M. “G‘aroyib us sig‘ar”dagi bir g‘azal sharhi (nafs mavzusining badiiyatiga doir).....	291
Mustafayeva S. Til va madaniyatning o‘zaro munosabati.....	294
Nishonov F. Fransuz va o‘zbek tillarida inson xarakterini ifodalovchi leksik birliklar.....	297
Rajabov F. Nurotalik yozuvchi Rahim Qodir hayoti va ijodiga chizgilar.....	300
Rahimov F. Olamning lisoniy manzarasi va uning tadqiqi.....	303
Saydiganiyeva S. Xitoy hamda o‘zbek tilidagi tinish belgilarning qiyosiy tadqiqi.....	306
Sabirov M. O‘xshatish stilistik vositasini tarjima qilish strategiyasi.....	309
Suyunova M. The role of technology in cognitive language learning.....	312
Tilovova G. Lug‘atchilikning ilk shakllanish davri va inqilobiy o‘sishlar.....	316
Tugalov T. Professor Nuriddin Shukurovning adabiy merosi.....	319
Usarova M. Ingliz va o‘zbek tillarida substantiv frazeologik birliklarning chog‘ishtirma tadqiqi.....	322
Xakimova D. Konchilik leksikasi va konchilik terminlari masalasi.....	325
Ximmatova G. Halima Xudoyberdiyeva lirikasida ayol ruhiyati tasviri.....	328
Xolmirzayev J. XXI asr boshlarida o‘zbek kompyuter jargonida anglo-amerikanizmlarning roli.....	331
Xolmirzayeva S. J.Rodari asarlarining yosh avlod tarbiyasi va ularning adabiyotga qiziqishini oshirishda tutgan o‘rni.....	334
Ernazarova N. Tabrik, tilak, duo va niyat tushunchalarining turli leksikografik lug‘atlardagi talqini.....	337
Yuldashev O. Ayrim o‘zbek tili gemeronimlari nominatsiyasi xususida.....	340
Яхшиева З. Изучение произведений основанных на прототипе Амира Тимура в литературе Европе.....	342